

ВИЩА ОСВІТА ПІД ЧАС ПАНДЕМІЇ

Пандемія, що накрила економіку у всьому світі подібно до цунамі, також зруйнувала роботу систем освіти в розвинутих країнах і таких, що розвиваються. Вплив виявився драматичним і трансформаційним, тож педагоги намагаються знайти ефективні короткострокові рішення для дистанційного викладання та навчання, особливо на ринках, що розвиваються, де студенти зіштовхуються з додатковими проблемами, пов'язаними з фінансуванням та наявною інфраструктурою.

Як наслідок, сегмент вищої освіти відчуває необхідність впровадження революційних змін у процесі навчання та адміністрування. Студенти університетів цілком зрілі, щоб впоратися з деякими труднощами роботи в Інтернеті, і доволі кмітливі для навігації на нових платформах. Справжній виклик стоїть перед освітніми установами. Чи зможуть традиційні університети адаптуватися шляхом вибору правильних технологій та підходів до навчання й залучення своїх студентів¹?

¹ Kandri, Salah-Eddine. How COVID-19 is driving a long-overdue revolution in education. 2020, 12 May. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2020/05/how-covid-19-is-sparking-a-revolution-in-higher-education/>

Поки світ продовжує боротися з епідемією, університети дотримуються рекомендацій ВООЗ, закривши кампуси та запровадивши онлайн-навчання. Науково-дослідний університет Чжецзян (ZJU), що має сім філіалів у провінції Чжецзян на сході Китаю, активно приєднався до найбільшого в світі експерименту дистанційного навчання. У рамках процесу забезпечення якості освіти, в середині лютого ZJU організував серію навчальних занять для 3670 викладачів. Розробник одного з університет-

ських найпопулярніших курсів МООС був запрошений продемонструвати, як він адаптував педагогіку до навчання в Інтернеті та формував сильне почуття спільності. Щоб мінімізувати вплив спалаху інфекції, ZJU офіційно розпочав онлайн-викладання 24 лютого. Навчання у надзвичайних ситуаціях охоплює всіх студентів університету Чжецзян, включаючи міжнародних студентів, і багато курсів є відкритими для студентів у всьому світі. Через два тижні після початку «експерименту» університет пропонував понад 5000 курсів як для студентів, так і для аспірантів. Центр «Навчання в ZJU» залучив 570 000 відвідувань, а «DingTalk ZJU», дода-

ток, що транслюється в прямому ефірі, спільно розроблений з Alibaba, зафіксував загальну аудиторію в 300 000. Тим часом близько 2500 аспірантів університету, які закінчують навчання, з весни можуть подати заявку на усний онлайн-захист за навчальним планом².

Нині додатки для відеоконференцій, такі як Zoom та WebEx, дозволяють університетам виживати. Однак викладачі все ще намагаються підтримувати ту саму глибину взаємодії зі студентами, яку вони могли б мати в класі. Їм потрібно знайти рішення, і доволі швидко, щоб уникнути зниження якості освіти, яку вони надають. Онлайн-освітні платформи, на кшталт Coursera, можуть зіграти важливу роль, використовуючи свій досвід у галузі дизайну програм в Інтернеті, виборі технологічної платформи, цифрового маркетингу для підбору найкращого контенту для традиційних гравців.

З огляду на те, що Інтернет-сегмент все ще містить невелику частку світового ринку вищої освіти на 2,2 трлн дол. США, — менше 2 %, за даними фірми HolonIQ з ринкової розвідки — ринок дозрів до вибуху³. Апетит студентів до Інтернет-пропозицій, вірогідно, зросте через COVID-19. Ще до пандемії чимало університетів фіксували зменшення кількості офлайн студентів і водночас, збільшення кількості своїх онлайн-курсів. З COVID-19 ми бачимо, як вчорашні руйнівники можуть стати сьогодні рятувальниками. Поки традиційні установи розглядали Інтернет-освіту як загрозу, вона стала їх шансом на виживання.

Перехід освіти на онлайн-формат за останні місяці став безпрецедентним. У короткостроковому періоді викладачі через карантин застосовують рішення "першої допомоги", переходячи від особистого спілкування до віддалених навчальних інструкцій. Але вони швидко усвідомлюють, що дистанційне навчання — це лише перший крок на довгому шляху до пропонування онлайн-освіти, що включатиме ефективні інструменти для залучення до навчання учнів та підвищення кваліфікації вчителів. Деякі партнерські відносини між університетами, компаніями, що надають освіту в Інтернеті, і постачальникам технологій можуть продовжуватись і після пандемії.

Зумовлена пандемією криза, показавши вразливі місця та недоліки сучасних освітніх систем, має привести до їх відродження на новому рівні, коли соціальна віддаленість, поширеність цифрових послуг і комунікації, орієнтовані на цифрову

систему, стануть нормою. Більш принципово, що COVID-19 змушує нас кинути виклик глибоко вкоріненим уявленням про те, коли, де та як ми здійснюємо освіту, про роль коледжів та університетів, про важливість навчання впродовж усього життя та про різницю між традиційними та онлайн-студентами.

Пандемія змусила людей усвідомити, наскільки ми залежні від так званих низькокваліфікованих працівників. Під час відключень, замикань, комендантських годин саме ці працівники перебувають на передовій, працюють по кілька змін, щоб піклуватися про наші основні потреби. З часом автоматизація прийде на ці робочі місця. Хоча послуги, що надаються низькокваліфікованими працівниками, завжди потрібні, більшість нових робочих місць потребуватимуть вищого рівня кваліфікації. Уміти переоцінювати та розвивати навички роботи в цьому мінливому світі — це не лише життєва необхідність, але й економічний імператив.

COVID-19 вдарив по нашій системі освіти як блискавка. Так само, як Перша промислова революція створила сучасну систему освіти, ми можемо очікувати, що в умовах COVID-19 з'явиться інший тип освітньої моделі.

Підготував **Барабась Д. О.**,
канд. екон. наук, доцент,
науковий співробітник

Інституту вищої освіти КНЕУ
за матеріалами Всесвітнього економічного форуму

Kandri, Salab-Eddine. How COVID-19 is driving a long-overdue revolution in education. 2020, 12 May. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2020/05/how-covid-19-is-sparking-a-revolution-in-higher-education/>

Wu Zhaohui. How a top Chinese university is responding to coronavirus. 2020, 16 March. URL: <https://www.weforum.org/agenda/2020/03/coronavirus-china-the-challenges-of-online-learning-for-universities>

Зображення з: www.businessinsider.com; <https://www.ft.com/content/8f2cbd16-f87b-4f7c-97d4-90a40b2142c2>; <https://stock.adobe.com/>; <https://medium.com/@InsightCCED/finding-hope-in-local-power-advancing-racial-gender-and-economic-justice-in-this-moment-of-764c97ee8f93>

² Wu Zhaohui. How a top Chinese university is responding to coronavirus. 2020...

³ Там само.